

beder, hvor der er ansat to dommere med ansvaret for henholdsvis civilretten og kriminalretten. Disse 3 embeder vil efter de gældende regler ved embedsledighed blive sammenlagt til embeder med en administrerende dommer som chef. I de øvrige 48 retskredse er der kun én dommer.

De enkelte byretsembeder varierer meget i størrelse. Ved landets mindste embede er der ansat i alt 10 medarbejdere, mens der ved det største er ansat ca. 280 medarbejdere.

2.1.1.2. Byretterne behandler civile sager og straffesager i første instans samt fogedsager og skiftesager. Desuden er notarialforretninger og tinglysningen henlagt til byretterne.

Landsretterne fungerer som appelinstans for byretternes afgørelser og for sager, der behandles i Sø- og Handelsrettens skifteafdeling, og landsretterne fungerer som første instans i en række sager.

Højesteret er appelret for landsretterne og for Sø- og Handelsretten, bortset fra de sager, der behandles i Sø- og Handelsrettens skifteafdeling.

Til domstolenes opgaver hører også sager om prøvelse af forvaltningens afgørelser og sager om prøvelse af loves grundlovmæssighed. I Danmark har man således ikke oprettet særlige forvaltnings- eller forfatningsdomstole.

Efter den gældende ordning behandles de civile sager i første instans i byretten, medmindre andet er bestemt i loven. Sager om prøvelse af afgørelser truffet af et ministerium eller en central statslig klageinstans, der har den øverste administrative kompetence til at træffe afgørelser i sager mellem det offentlige og private, behandles i landsretten som første instans. Byretten kan i en række tilfælde efter begæring af en part henvise en sag til behandling ved landsretten som første instans, herunder hvis sagen er af principiel karakter, eller hvis sagens udfald kan få væsentlig betydning for andre end parterne eller har særlig indgribende betydning for en part. Hvis sagen har en økonomisk værdi over 1 mio. kr., skal byretten henvise den til behandling ved landsretten, hvis en af parterne begærer det.

Straffesager behandles – med undtagelse af nævningsager – i første instans i byretterne eller Sø- og Handelsretten. Byretterne tiltrædes som hovedregel af 2 domsmænd i sager, hvor tiltalte nægter sig skyldig, og hvor der bliver spørgsmål om højere straf end bøde, eller som i øvrigt skønnes at være af særlig indgribende betydning for tiltalte eller af særlig offentlig interesse.

Nævningesager behandles efter den gældende ordning ved landsretterne i første instans. Nævningesager

er som udgangspunkt de sager, hvor der bliver spørgsmål om straf af fængsel i 4 år eller derover, og hvor tiltalte nægter sig skyldig, og sager, hvor der bliver spørgsmål om dom til anbringelse i institution eller dom til forvaring. Landsretterne er endvidere appelret for byretternes afgørelser i straffesager.

2.1.1.3. Der er ansat i alt knap 2600 personer ved domstolene, hvoraf hovedparten er fuldtidsbeskæftigede. Af det samlede antal ansatte ved domstolene er ca. 2150 personer ansat ved byretterne.

Dommerne er ansat ved det enkelte embede. Retsassessorer og dommerfuldmægtige er ansat ved domstolene, dvs. hele landet, som ansættelsesområde. Det samme gælder de tjenestemandsansatte kontorfunktionærer, hvorimod de overenskomstansatte kontorfunktionærer er ansat ved det enkelte embede.

Generelt er hovedindholdet i en stilling som retsassessor, at den pågældende har den daglige ledelse af en eller flere af embedets specialafdelinger, f.eks. fogedretten eller skifteretten, og deltager i retsarbejdet. Retsassessorernes arbejdsopgaver og funktioner kan dog variere, bl.a. afhængig af embedets størrelse.

Dommerfuldmægtige varetager fortrinsvis juridiske opgaver i specialafdelingerne og deltager derudover som regel – afhængig af den enkeltes erfaring og embedets størrelse – i retsarbejdet. Dommerfuldmægtigene gennemgår et særligt tilrettelagt uddannelsesforløb, hvori indgår, at de skal gøre tjeneste ved flere embeder.

2.1.2. Den administrative ledelse af retterne

2.1.2.1. Ved de præsidentledede byretter (Københavns byret og retterne i Århus, Odense, Aalborg og Roskilde) varetages de overordnede administrative og ledelsesmæssige opgaver af rettens præsident.

Ved Københavns Byret, men ikke ved de øvrige præsidentledede byretter, er der ansat en justitssekretær, der bistår præsidenten i administrationen af embedet. Justitssekretæren ved Københavns Byret er bl.a. personalechef for det ikke-juridiske personale og foretager ansættelse og afskedigelse af overenskomstansat ikke-juridisk personale ved byretten. Lønadministration, administration af embedets bygninger samt teknologianvendelsen hører også under justitssekretæren. Justitssekretæren er i retsplejeloven tillagt selvstændige beføjelser vedrørende beregning og opkrævning af retsafgift.

Ved de præsidentledede byretter, herunder også Københavns Byret, fungerer en retsassessor sædvanligvis som præsidentens juridiske sekretær og varetager både selvstændigt og i samarbejde med præsidenten en række administrative opgaver. Der er endvidere